

Wanneer zijn hypertensieve urgenties urgent?

Dr. Jorie Versmissen

Internist-vasculair geneeskundige, Erasmus MC, Rotterdam

Disclosures

Voor presentatie mogelijk relevante relaties	
Sponsoring of onderzoeksgeld:	ZonMw Stimuleringssubsidie Doelmatigheid
Honorarium of andere (financiële) vergoeding:	Medcon
Aandeelhouder:	nvt
Andere relatie, namelijk ...	nvt

ESC

European Society
of Cardiology

European Heart Journal - Cardiovascular Pharmacotherapy
doi:10.1093/ehjcvp/pvy032

POSITION PAPER

ESC Council on hypertension position document on the management of hypertensive emergencies

doi:10.1093/ehjcvp/pvy032, jan 2019

Richtlijn CVRM 2019

Richtlijn

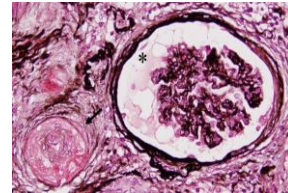
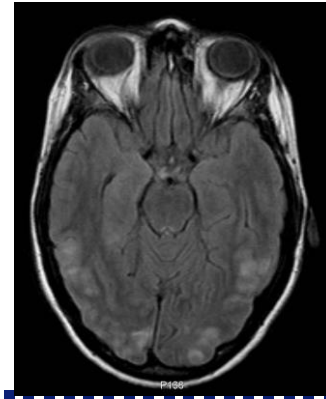
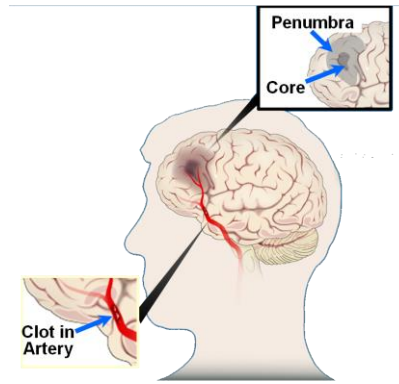
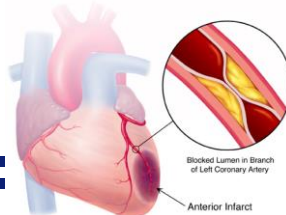
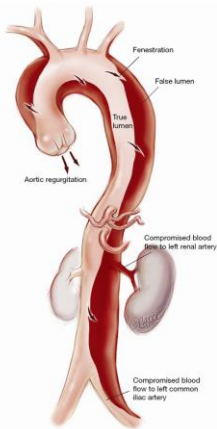
Hypertensieve crisis
2010

Richtlijn herseninfarct en
hersenbloeding 2017

Wat is een hypertensieve crisis?

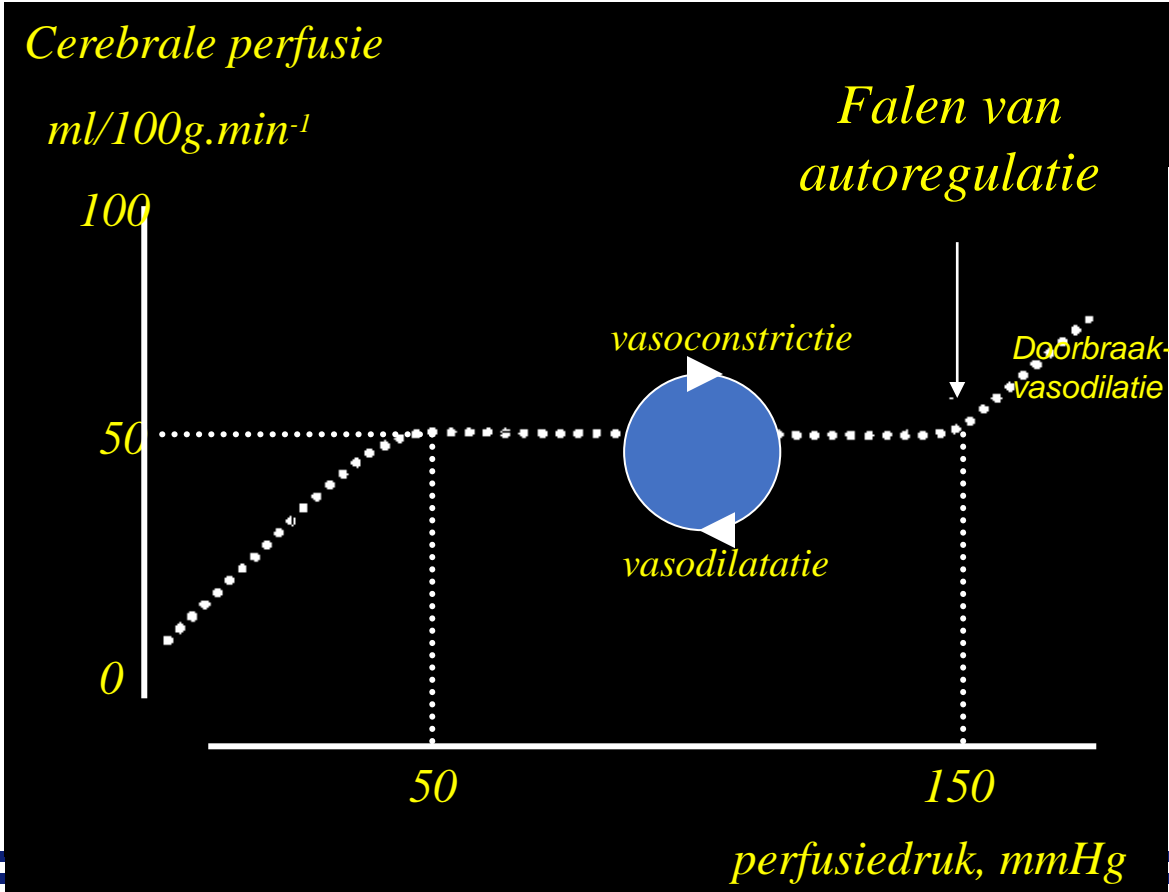
- Iedere situatie waarbij de bloeddruk acuut verlaagd moet worden om verergering van acute hypertensieve orgaanschade te voorkomen (hypertensief spoedgeval) of het ontstaan daarvan (hypertensieve urgentie)
- Acute hypertensieve orgaanschade = aorta, hart, hersenen, retina/nieren

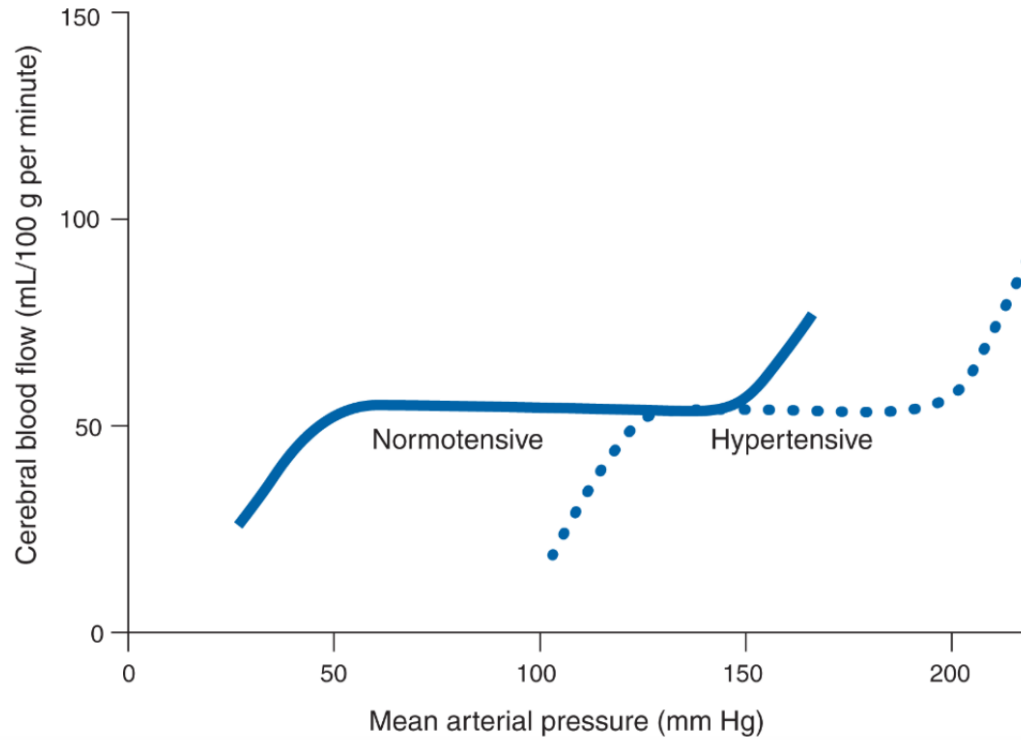
Richtlijn 2010

	Hypertensief noodgeval	Hypertensieve urgentie	“Ernstige hypertensie zonder orgaanschade/ symptomen”
Definitie	Orgaanschade	Dreigende orgaanschade	Geen (dreigende) orgaanschade
Behandeling Snelheid	Snelle bloeddrukdaling	Bloeddrukdaling in uren	Volgens richtlijn CVRM
Type medicatie	I.v. medicatie	Orale medicatie	Hoeft niet direct behandeld

Cerebrale autoregulatie

Cerebrale autoregatiecurve

Klinische praktijk

Duidelijke orgaanschade: behandeling conform

Geen evidente orgaanschade: oogarts (of niet....)

In afwachting van oogarts vast nifedipine

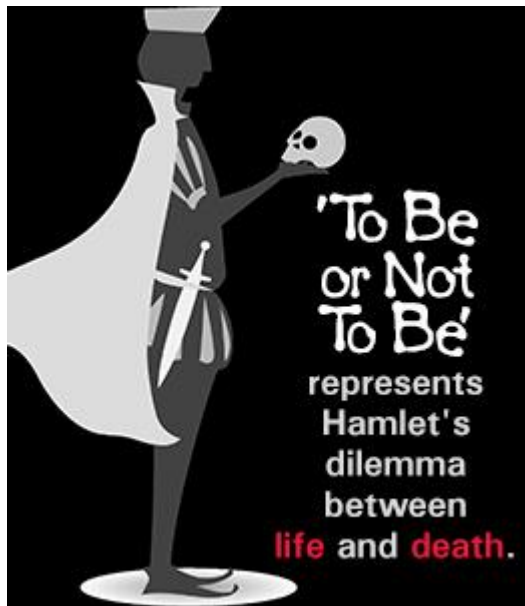
Richtlijn 2010

	Hypertensief noodgeval	Hypertensieve urgentie = ?	“Ernstige hypertensie zonder orgaanschade/ symptomen”
Definitie	Orgaanschade	Dreigende orgaanschade	Geen (dreigende) orgaanschade
Behandeling Snelheid	Snelle bloeddrukdaling	Bloeddrukdaling in uren	Volgens richtlijn CVRM
Type medicatie	I.v. medicatie	Orale medicatie	Hoeft niet direct behandeld

Nieuwe richtlijn 2021 (gestart 2018)

Hypertensief spoedgeval

of ongecontroleerde hypertensie

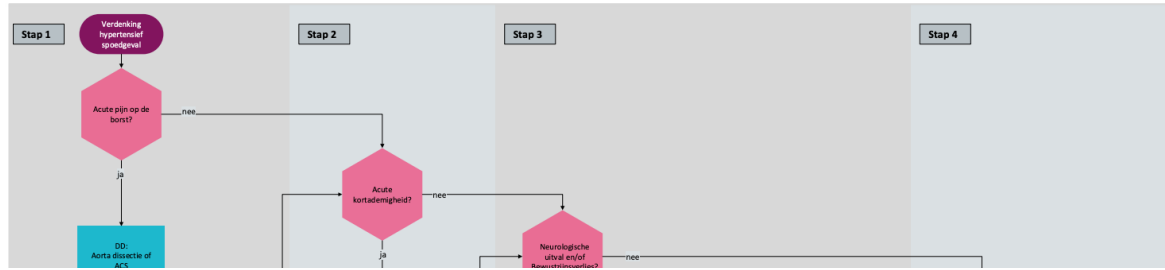
Exit hypertensieve urgentie

Exit hypertensieve crisis

Spoedgeval = een hoge bloeddruk met **acute** hypertensieve orgaanschade aan aorta, hart, hersenen, retina/nieren

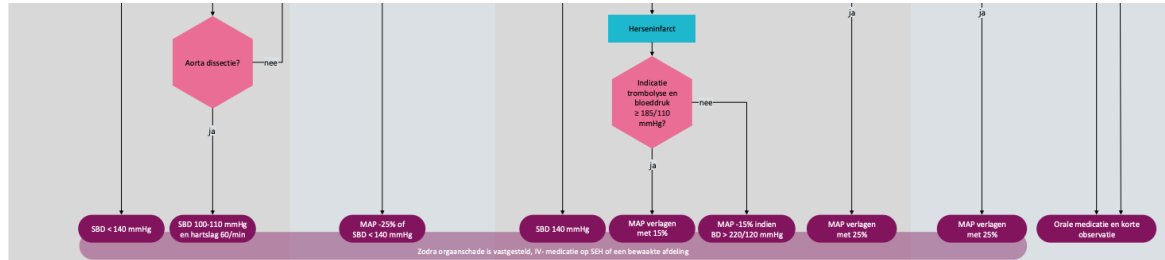
Wanneer oogarts/fundoscopie?

Aanbeveling

Beoordeel bij twijfel tussen een hypertensief spoedgeval en ernstige hypertensie met klachten (hoofdpijn en/of wazig zien) beide fundi als de bloeddruk $>200/120$ mmHg is én andere tekenen van acute orgaanschade ontbreken.

Severe **Hypertension** **EF**fficient and **Sa**fe

Drs. Job van Steenkiste

Dr. Jelmer Almsa

Prof.dr. Eric Boersma

Dr. Arnold Boonstra

Prof.dr. Bert-Jan van den Born

Dr. Jaap Deinum

Dr. Frederiek van Doormaal

Prof.dr. Bram Kroon

Dr. Joost Rutten

Prof.dr. Reinier Schlingemann

Dr. Wilko Spiering

Dr. Frederick Thielen

Dr. Talip Tumkaya

Dr. Jorie Versmissen

ZonMw

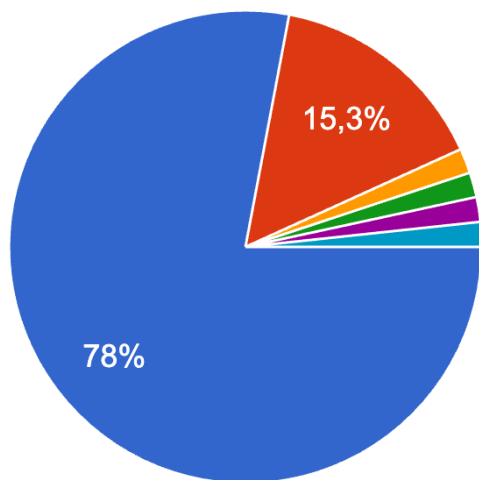

Geeft u weleens orale antihypertensiva in afwachting van beoordeling van de oogarts wanneer overig aanvullend onderzoek geen aanwijzingen voor orgaanschade laat zien?

Geeft u weleens orale antihypertensiva in afwachting van beoordeling van de oogarts wanneer overig aanvullend onderzoek geen aanwijzingen voor orgaanschade laat zien?

59 antwoorden

- Ja
- Nee
- Ik geef het bij binnenkomst al, maar vraag de oogarts niet
- dit gebeurt wel, vaak zonder overleg; ik adviseer wel het niet te doen, maar he...
- Liever niet, maar in de dienst gebeurt het wel eens
- Ik deed dit wel, maar inmiddels weet ik beter

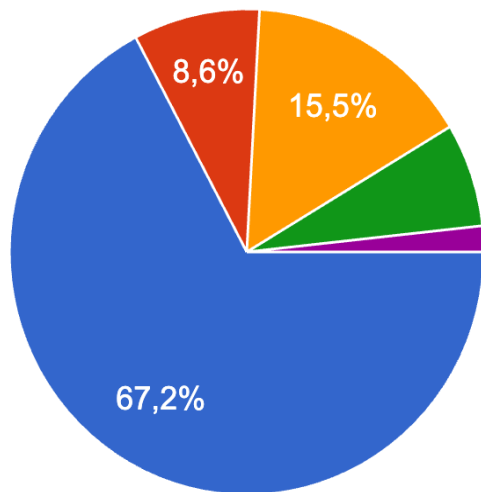

Heeft u in uw ziekenhuis weleens complicaties gezien van een te snelle bloeddrukdaling bij een patiënt met ernstige hypertensie ?

58 antwoorden

Heeft u in uw ziekenhuis weleens complicaties gezien van een te snelle bloeddrukdaling bij een patiënt met ernstige hypertensie ?

58 antwoorden

- Nooit
- Ja, na orale therapie
- Ja, na intraveneuze therapie
- Ja, zowel na intraveneuze als orale therapie
- Nee, nog niet (echter pas sinds 1-2021 werkzaam alhier)

31% heeft weleens een complicatie gezien door te snelle bloeddrukdaling (ongeacht toedieningsweg)

Een **30 jarige vrouw** met blanco voorgeschiedenis presenteert zich om **01:30 in de nacht** op de SEH in verband met hoofdpijnlachten en een bloeddruk bij herhaalde metingen van 185/115. Globaal neurologisch onderzoek laat geen afwijkingen zien. Zij ontkent visusklachten. Aanvullend onderzoek (lab, urine, ECG) laat geen aanwijzingen zien voor acute eindorgaanschade. Hoe zou u deze patiënt behandelen?

Een **30 jarige vrouw** met blanco voorgeschiedenis presenteert zich om **01:30 in de nacht** op de SEH in verband met hoofdpijnklachten en een bloeddruk bij herhaalde metingen van 185/115. Globaal neurologisch onderzoek laat geen afwijkingen zien. Zij ontkent visusklachten. Aanvullend onderzoek (lab, urine, ECG) laat geen aanwijzingen zien voor acute eindorgaanschade. Hoe zou u deze patiënt behandelen?

- 1. Consult oogarts 28 – 47,5%**
- 2. Kortdurende opname ter observatie na gift orale medicatie 20 - 33,9%**
- 3. Consult neuroloog 17 – 28,8%**
- 4. Direct ontslag na gift orale medicatie op SEH 7 (11,9%)**

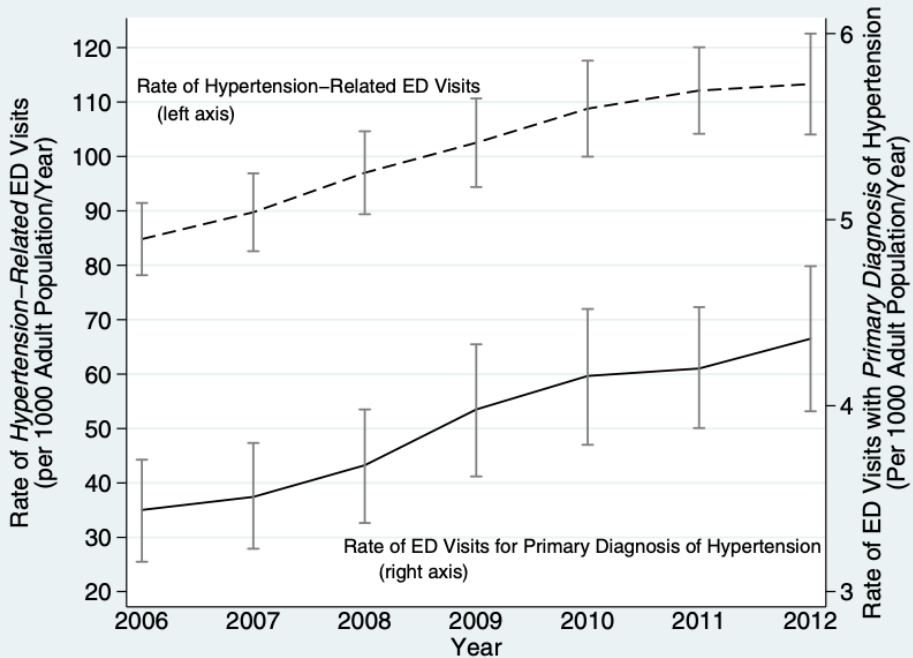
Een **50 jarige vrouw** met blanco voorgeschiedenis presenteert zich om **01:30 in de nacht** op de SEH in verband met hoofdpijnklachten en een bloeddruk bij herhaalde metingen van 185/115. Globaal neurologisch onderzoek laat geen afwijkingen zien. Zij ontkent visusklachten. Aanvullend onderzoek (lab, urine, ECG) laat geen aanwijzingen zien voor acute eindorgaanschade. Hoe zou u deze patiënt behandelen?

Een **50 jarige vrouw** met blanco voorgeschiedenis presenteert zich om **01:30 in de nacht** op de SEH in verband met hoofdpijnklachten en een bloeddruk bij herhaalde metingen van 185/115. Globaal neurologisch onderzoek laat geen afwijkingen zien. Zij ontkent visusklachten. Aanvullend onderzoek (lab, urine, ECG) laat geen aanwijzingen zien voor acute eindorgaanschade. Hoe zou u deze patiënt behandelen?

- 1. Consult oogarts 25 – 42,4%**
- 2. Kortdurende opname ter observatie na gift orale medicatie 22 - 37,3%**
- 3. Consult neuroloog 10 – 16,9%**
- 4. Direct ontslag na gift orale medicatie op SEH 9 - 15,3%**

Hoe groot is het probleem?

1:200 beoordelingen SEH

1-2:1000 hypertensief spoedgeval

In hospital mortality ~ 3%

Overgaauw J Hypertens 2018; Janke JAHA 2016; McNaughton AJC 2015

Hypertensieve urgentie-prognose

- Bijna 60.000 patiënten met bloeddruk >180 en/of 110 mmHg op het spreekuur (1:20 had >200/120 mmHg)
- N= 426 verwezen naar ziekenhuis
- 8 patiënten (1.9%) met acute hypertensieve schade (4 pulmonaal oedeem, 2 AKI, 2 positieve troponine t)

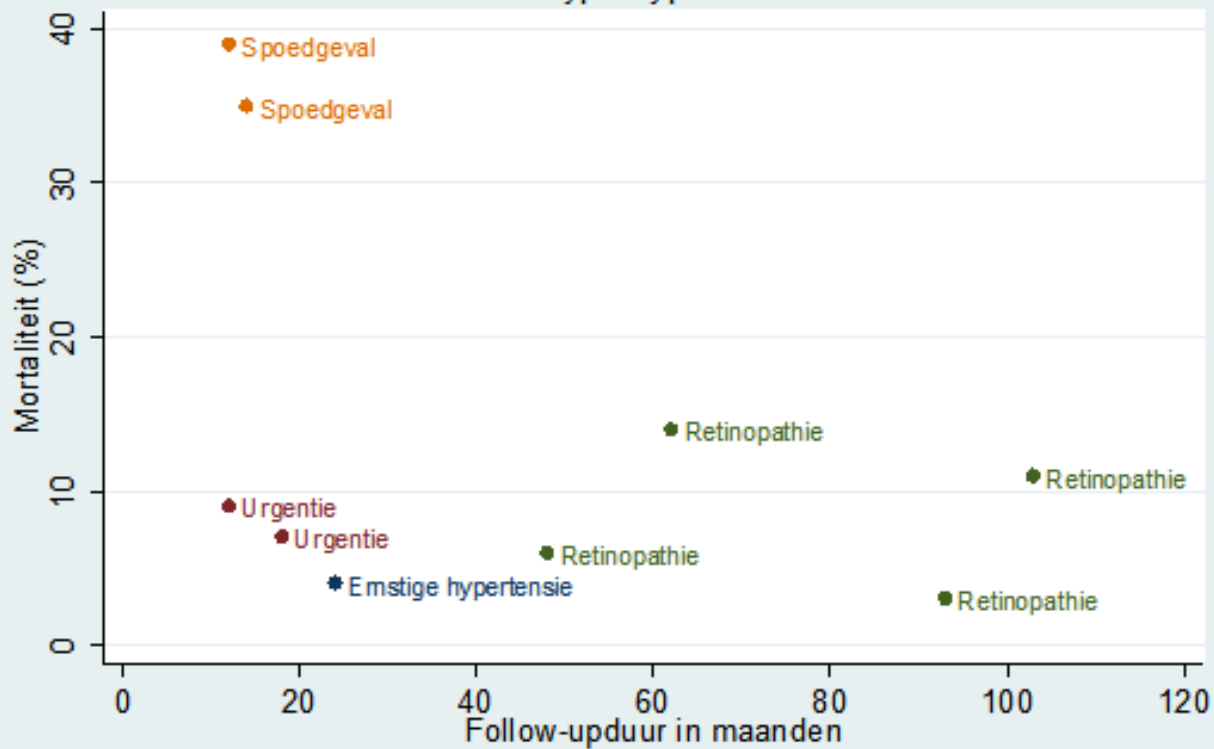
Presenterende klachten

	Urgentie	Noodgeval	Geen HU/HE
Hoofdpijn	22-38%	3-21%	17,1%
Visusklachten	11,3%	6,2%	3,3%
Pijn op de borst	9-38%	19-27%	9,3%
Duizelig	10-22%	8-10%	4,9%

5% Emergencies geen klachten

Zampaglione et al. Hypertension 1996; Overgaauw et al. J Hypertens 2019

Uitkomstmaat mortaliteit Per type hypertensie

Niet verwijzen, wie durft?

Vrouw, 30 jaar, RR 220/120 mmHg, geen klachten

Man, 60 jaar, RR 180/110 mmHg, hoofdpijn

Vrouw, 30 jaar, RR 180/110 mmHg, hoofdpijn

Man, 40 jaar, 240/130, geen klachten

Samenvatting

- Lijkt nuttiger om alleen te spreken van hypertensieve spoedgevallen
- Geen bewijs dat hypertensieve urgentie een aparte diagnose is of aanpak behoeft in vergelijking met ongecontroleerde hypertensie
- Hypertensieve spoedgevallen: aanwezigheid van hypertensie en acute schade aan ogen, nieren, hart, hersenen en bloedvaten
  - I. Hele hoge bloeddruk (>200/120 mmHg) + hoofdpijn/visusstoornissen
  - II. Hoge bloeddruk + orgaanschadespecifieke klachten